

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Hållbar Produktionsutveckling Industri 4.0
Utbildningsanordnare: YH Akademin AB
Studieort: Örnköldsvik, Landskrona

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Hållbar Produktionsutveckling Industri 4.0.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter kommer från industriföretag, framför allt kring Örnköldsvik, som rekryterar från utbildningen. Ledamöterna har både goda kunskaper om yrkesområdet och kompetensbehovet inom industrin. Anordnaren kompletterar ledningsgruppens goda lokala och regionala kunskaper om branschen i Örnköldsvik med företagskontakter i och kring Landskrona.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppen påverkar utbildningens innehåll så att den motsvarar både nuvarande och kommande behov i branschen. Ledningsgruppen går regelbundet igenom de förändringar i innehåll och upplägg som anordnaren planerar, samt djupdyker i kursplaner i de områden som snabbast förändras.

Företagen i ledningsgruppen bidrar i stor utsträckning med studiebesök och gästföreläsningar för att stärka arbetslivsanknytningen och ge de studerande god insyn i hur yrkesrollen fungerar i praktiken.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppen har goda förutsättningar för sitt arbete, med mycket engagerade medlemmar och en tydlig arbetsordning som de arbetar utifrån. Ledningsgruppen har god insyn i hur utbildningen genomförs och är särskilt aktiva i att utveckla innehållet för att motsvara ett föränderligt behov hos arbetslivet.

Ledningsgruppen tar del av relevanta underlag kring utbildningens genomförande och innehåll, såsom kursutvärderingar, och arbetar bra med att utveckla utbildningen utifrån dessa.

Ledningsgruppen har i viss grad analyserat och tagit fram åtgärder kring utbildningens genomströmning och hur väl de studerande kompetensförsörjer arbetslivet. Detta arbete kan utvecklas ytterligare, med fler konkreta åtgärder, då antalet studerande som arbetar i yrkesrollen sex månader efter examen varit lågt i relation till antalet tilldelade platser. Att vissa LIA-företag varit osäkra på hur väl de studerandes kompetens matchar deras behov är också en anledning till att titta vidare på detta, se kriteriet nedan om samverkan med LIA-arbetsplatser för en beskrivning av detta.

Förbättringsområde

- Anordnaren bör arbeta för att ledningsgruppen ytterligare analyserar och beslutar om åtgärder för att fler studerande ska påbörja utbildningen, nå examen, och få jobb där de kompetensförsörjer arbetslivet.

Goda exempel

- Ledningsgruppens möten är strukturerade kring ett roterande schema där de sker på plats hos företagen som är representerade. Mötena kombineras med studiebesök där ledamöterna får insyn i varandras verksamheter och en bredare förståelse för branschens utveckling. Mötesformen ger ledamöterna ett mervärde i att vara med i ledningsgruppen och ger utbildningsledaren en tätare koppling till branschen.

Upplägget och betoningen på att skapa mervärde kring ledningsgruppsmötena har bidragit till att närvaron vid mötena är hög och har lett till ett större engagemang för ledningsgruppsarbetet.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppen har en tydligt definierad roll i kvalitetsarbetet, vilket framgår av dess arbetsordning. Upplägget för kvalitetsarbetet ger ledningsgruppen insyn i utbildningens genomförande, resultat och effekt. Ledningsgruppens del i kvalitetsarbetet dokumenteras väl i protokollen. Ledningsgruppens del i kvalitetsarbetet är väl strukturerat för att säkerställa kvaliteten i utbildningens genomförande, men är inte lika omfattande när det gäller att förbättra utbildningens genomströmning och resultat, vilket beskrivits som ett förbättringsområde i kriteriet ovan.

I kvalitetsarbetet för utbildningen har anordnaren definierat en målbild för utbildningen, men det framgår inte att denna målbild är förankrad i ledningsgruppen eller i dess arbete med att analysera underlagen. Detta trots att utbildningens resultat är lägre än anordnarens egna målbild.

Förbättringsområde

- Anordnaren bör se till att även ledningsgruppens arbete med att följa upp resultat och effekt utgår från en målbild, på motsvarande sätt som anordnaren själv har en målbild för detta.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningens organisation har en väl fungerande struktur som bygger på en utbildningsledare som leder det övergripande dagliga arbetet och upphandlad undervisande personal som leder kurserna. Rollfördelningen mellan dem är tydligt för båda parter samt de studerande. Utbildningsledaren har tillräckliga förutsättningar för sitt uppdrag och de studerande är nöjda med hur hon leder utbildningen.

Distansstudierna sker på en lärplattform som ger de studerande, den undervisande personalen och utbildningsledaren de verktyg och den planering de behöver.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Det skolförlagda lärandet fungerar väl med en blandning av seminarier/föreläsningar och olika former av övningar, antingen individuellt eller i grupp. Närträffarna ger de studerande bra förutsättningar för att fördjupa sig i verkliga produktionsmiljöer och processer genom studiebesök och praktiska övningar.

Utbildningsledaren har ett tydligt pedagogiskt ansvar för utbildningens upplägg. Utbildningsledaren tar väl ansvar för den dagliga ledningen och stämmer regelbundet av genomförandet med de som. Såväl undervisande personal som de studerande har god förståelse för kursernas innehåll och hur de kommer bedömas.

Utbildningsledaren och de som undervisar följer upp de studerandes deltagande i utbildningen, men såväl undervisarna som de studerande beskriver en hög frånvaro på lektionerna. Frånvaron betyder inte att de studerande inte bedriver studier, då det går att arbeta med uppgifterna och gå igenom material på egen hand, men det minskar interaktionen. Det försvårar även för de många grupparbeten vars syfte både är att de studerande ska lära av varandra som grupp och bygga upp viktiga kompetenser såsom samarbetsförmåga.

Förbättringsområde

- Anordnaren bör arbeta för en högre närvaro hos de studerande på lektionerna. Detta för att stärka interaktionen och samarbetet mellan såväl studerande och undervisande personal samt inom studerandegruppen, och därmed stärka deras möjlighet att nå utbildningens mål.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Anordnaren har tydliga krav i sin upphandling av de som undervisar på utbildningen. De som undervisar har en god ämneskompetens samt en tillräcklig pedagogisk förmåga för att kunna förmedla den.

Anordnaren har fungerande metoder för att stötta de som undervisar. Detta sker både genom ett introduktionspaket i vad det innebär att undervisa inom yrkeshögskolan och anordnarens pedagogiska grundsyn, samt genom mer allmän kompetensutveckling i pedagogik och didaktik.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

De studerande söker själva LIA-plats, men anordnaren har även ett nätverk av relevanta LIA-platser att tillgå. De studerande är nöjda med den stöttning de fått i att hitta platser. LIA-handledarna förbereds med både skriftligt material och förmöten, även om detta ibland inte hunnits med fullt ut när studerande har fått LIA-plats nära inpå kursstart, vilket gjort att handledare i dessa fall uppfattat att de varit sämre informerade.

Flera LIA-handledare har svarat i myndighetens enkät att de är tveksamma till om de studerande har rätt kompetens för att bli anlitade på deras företag efter utbildningen. De flesta beskriver även att anordnaren inte frågat dem om utbildningens relevans för företaget efter LIA. De studerande är ändå nöjda med sina LIA och hur den förberett dem för yrkesrollen, och det framgår inte i granskningen om de studerande vars handledare varit mindre nöjda med matchningen haft det svårare att få anställning efter utbildningen.

Förbättringsområde

- För att få en bättre bild av hur väl utbildningen motsvarar arbetslivets kompetensbehov och vilka LIA-platser som är mest lämpliga, bör anordnaren mer systematiskt samla in LIA-handledarnas synpunkter om utbildningen efter LIA-kursen.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

LIA har en väl definierad plats i utbildningen med en tydlig progression mellan kurserna. LIA 1 har en mer deltagande roll, där de studerande observerar och deltar i arbete. På LIA 2 får de sedan applicera sina teoretiska kunskaper genom en fallstudie där de ska beskriva ett förändringsarbete och själva föreslå produktionstekniska förändringar.

Som nämnts i kriteriet ovan har flera LIA-handledare uppgett tvivel kring matchning i anställningsbarhet efter utbildningen. Detta verkar dock inte påverkat de studerandes möjlighet att uppnå kursmålen för LIA, då det ändå funnits relevanta uppgifter på dessa företag då kursen har ett brett anslag i att utveckla förmågan att utveckla processer. Dock bör detta beaktas av anordnaren i det förbättringsområde kring uppföljningen av LIA som är formulerat i kriteriet ovan.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Handledarna informeras om sin roll inför LIA genom skriftligt material och LIA-avtal. Anordnaren har ändamålsenliga rutiner för att säkerställa handledarnas lämplighet via det avtal som sluts och den projektplan som de studerande får ta fram tillsammans med LIA-företaget, samt genom avstämning med handledaren inför LIA. Under LIA-kursen besöker anordnaren LIA-platsen, fysiskt eller via videolänk, för att följa upp hur kursen genomförs.

LIA-handledarna som svarat på myndighetens enkät är över lag nöjda med de förberedelser som de fått, även om några beskriver att förberedelserna skulle kunna förbättras i de fall en studerande får LIA-plats väldigt nära inpå kursstart.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Anordnaren har ett upplägg för kvalitetsarbete som omfattar hela utbildningen och som är ändamålsenligt för att säkerställa utbildningens kvalitet och utveckla dess innehåll. Kvalitetsarbetet fungerar framför allt väl när det gäller att fånga upp det som rör det skolförlagda lärandet, och det är särskilt här som det leder till konkreta förbättringsåtgärder.

Kvalitetsarbetet har lett till konkreta förbättringsåtgärder även kring resultat och effekt, bland annat genom att anordnaren sänkt antalet platser från och med 2024 för att närmare motsvara det antal studieplatser som nyttjas och ge bättre förutsättningar för att de antagna studerande ska nå examen. Det återstår att se vilken skillnad åtgärden leder till. De uppföljningar av examinerade studerande som anordnaren tagit fram visar på att en relativt stor grupp inte alls eller bara delvis hamnar i rätt arbete efter examen. Detta har inte analyserats i kvalitetsarbetet i samma omfattning som uppföljningar av det skolförlagda lärandet.

De studerande är involverade i att skapa underlag för kvalitetsarbetet, framför allt genom enkäter, men saknar återkoppling på hur anordnaren analyserat dem och vilka åtgärder som det leder till.

Förbättringsområde

- Anordnaren bör återkoppla mer till de studerande kring vad kvalitetsarbetet leder till, det vill säga både beslutade åtgärder och det som inte går att åtgärdas, så att de blir mer insatta i kvalitetsarbetet och bättre förstår sin betydelse i att utveckla utbildningen.
- Anordnaren bör ytterligare analysera utbildningens genomströmning och effekt för att se vilka ytterligare åtgärder som är möjliga. Anordnaren bör även följa upp att dessa, samt den redan genomförda sänkningen av antal studieplatser, gör skillnad för utbildningens resultat och effekt.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Anordnaren har väl fungerande rutiner för att informera om och följa upp att de som verkar i utbildningen följer anordnarens värdegrund och att ingen utsätts för diskriminering eller kränkningar.

Utbildningen har en, för att vara inom området teknik och tillverkning, ovanligt hög andel kvinnliga studerande, med mellan 30 och 50% kvinnor i klasserna vid start. Anordnaren har aktivt använt sig av kvinnliga förebilder vid annonsering och på mässor, vilket även möjliggjorts av kvinnliga ledamöter i ledningsgruppen. Anordnaren erbjuder preparandkurs för de som saknar förkunskapskursen Teknik 1, vilket möjliggjort för flera kvinnliga sökande att bli behöriga.

De kvinnliga studerande har i högre grad än männen stannat kvar hela utbildningen och tagit examen. Anordnaren har även en uppfattning av att de klarat sig väl i branschen, trots att den är mansdominerad. Anordnaren har inte vidare analyserat varför de kvinnliga studerande klarat studierna bättre eller mer systematiskt tagit reda på hur de etablerat sig. Dessa frågor skulle kunna vara givande att undersöka vidare, då de är kopplade till utbildningens utmaningar i att öka resultat och effekt.

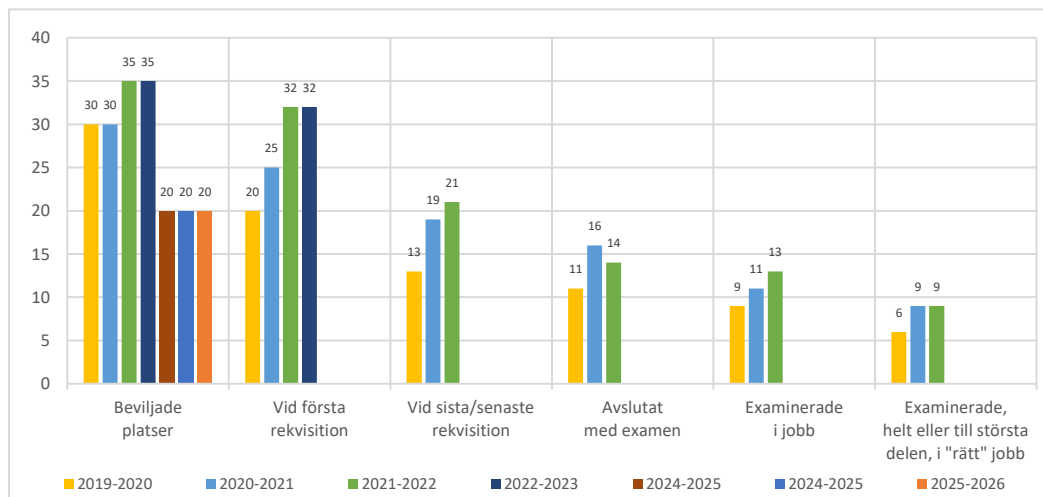
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	325
Studieform	Distans
Studietakt	100%
Utbildningen bedrivs med närträffar på två orter, Örnsköldsvik och Landskrona.	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har vid per distans den 14 november 2023 intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Eva-Lena Westman	YH Akademin AB	Utbildningsledare
Linnea Eurenus	YH Akademin AB	Enhetschef
Tommy Stridh	iTid	Utbildare
Anna Edblad	Ö-viks Industrigrupp	Arbetsliv
Lisa Nordqvist	Konsultia	Arbetsliv
Moa Bergström	Bosch Rexroth	Arbetsliv
Richard Harlin	BAE Systems AB	Arbetsliv
Robert Saltehog	Hydraspecma AB	Arbetsliv
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i augusti 2022. 4 studerande deltog, däribland studeranderepresentanten i ledningsgruppen.		
11 studerande (68%) som startade utbildningen 2022 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har 7 LIA-handledare besvarat vår enkät.		